

Orientering om Jordforurening og Råstoffer

Regional Udvikling - Kontoret for Jordforurening og Råstoffer

Strategiplan 2009

Siden 2004 har Jordforureningsgruppen i Region Nordjylland (tidligere Nordjyllands Amt) arbejdet efter Strategiplan 2003. Med Strukturreformen er der kommet en ny og større region til, og dette sammen med ændringer i lovgivningen har øget behovet for en revideret strategiplan.

I juni 2008 afholdt Jordforureningsgruppen et dialogmøde, hvor bl.a. de nordjyske kommuner deltog i diskussionerne om "prioriteringen mellem grundvand og arealanvendelse" og "samarbejde, service og udveksling af data". Resultatet af mødet er indarbejdet i Strategiplan 2009, så Jordforureningsgruppen fremover sidestiller risikoen overfor grundvandet og overfor arealanvendelsen i tilrettelæggelsen af arbejdet efter jordforureningsloven.

Strategiplan 2009 er vedtaget endeligt af Regionsrådet i august 2009.

Planen danner nu grundlaget for tilrettelæggelsen af indsatsen på jordforureningsområdet for de kommende år.

[Læs Strategiplan 2009](#)

Råstofplanen

En af Region Nordjyllands væsentlige opgaver er at planlægge indvinding af råstoffer i regionen.

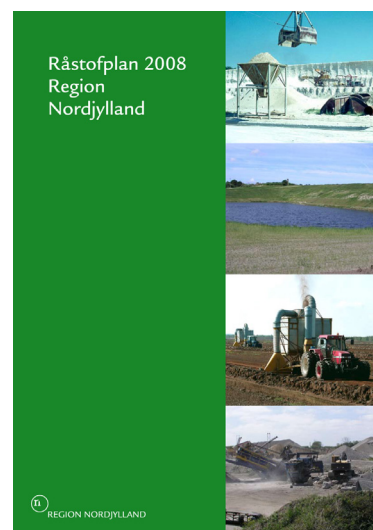
Råstofferne i Nordjylland spiller en vigtig rolle for det nordjyske erhvervsliv. Regionens råstofsektor er storleverandør af sand, grus og sten til byggeriet og jordforbedringsprodukter såsom kalk og kridt til landbruget.

Desuden er Nordjylland stort set alene om at indvinde tørv og moler, og nogle af de største danske teglværker ligger her i regionen. Regionsrådet fastlægger graveområder og retningslinjer for, hvor og hvordan råstofindvindingen skal foregå. Dette fastlægges i råstofplanen, og nu er Region Nordjyllands første af slagsen klar. Råstofplanen har været undervejs i næsten to år. Undervejs i tilblivelsen har der været en dialogfase med forskellige interessenter, to offentlige høringer og et offentligt møde. I alt kom der over 150 forslag, indsigelser og bemærkninger, som på forskellig vis er blevet indarbejdet i planen.

[Læs Råstofplan 2008](#)

Strategi for børneinstitutionerne

På baggrund af anbefalinger fra miljøministeren valgte Region Nordjylland, Jordforureningsgruppen i begyndelsen af 2008 at igangsætte et pilotprojekt på en række børneinstitutioner.

Projektet skulle afdække, hvorvidt der kunne påvises forurening på børneinstitutioner over niveauet for lettere forurening og derved ville være en del af den offentlige indsats, som regionen har ansvaret for.

En indledende opgørelse viste, at der er ca. 500 børneinstitutioner i regionen, heraf mange indenfor de områdeklassificerede områder (byzonerne).

Pilotprojektet omfattede indsamling af historik og orienterende forureningsundersøgelser på i alt 56 børneinstitutioner i den centrale del af Aalborg og Nørresundby.

Resultatet af projektet viste, at der

blev påvist jordforurening over niveauet for lettere forurening på ca. 4 % af børneinstitutionerne. Dette niveau stemmer godt overens med resultaterne fra lignende undersøgelser i de øvrige regioner.

På de 2 børneinstitutioner, hvor forureningsniveauet var over lettere forurenede jord, har regionen i 2009 udskiftet den kraftigt forurenede jord. På de børneinstitutioner, hvor der blev konstateret lettere forurenede jord, har regionen udarbejdet informationsmateriale til brug for personale og forældre. Og Aalborg Kommune har ydet rådgivning over for de enkelte institutioner.

Pilotprojektet danner grundlaget for en samlet strategi for den videre indsats overfor jordforurening på de resterende børneinstitutioner i Region Nordjylland. Den videre indsats kan omfatte historiske redegørelser og eventuelt orienterende forureningsundersøgelser. Jordforureningsgruppen forventer, at Regionsrådet kan vedtage en sådan strategi inden udgangen af 2009.

I budgetaftalen for 2010 er der afsat 6,5 mio. kr. til en ekstra indsats på jordforureningsområdet. Budgetudvidelsen muliggør, at der kan iværksættes en ekstraordinær indsats, hvor indsatsen overfor jordforureninger på de resterende ca. 450 børneinstitutioner i regionen kan gennemføres over en periode på to år. Dette er en halvering af den oprindeligt planlagte tidsramme. Så snart en mere detaljeret plan er færdig, vil Jordforureningsgruppen orientere kommunerne nærmere om opgavens gennemførelse.

Nyt afskæringskriterium for olie

Den 18. juni 2009 har Miljøstyrelsen sendt et udkast til en ny bekendtgørelse om definitionen af lettere forurenede jord i høring. I den nye bekendtgørelse indføres der et afskæringskriterium for tungere oliestoffer, ligesom olie fremover foreslås analyseret vha. Reflab4-metoden i stedet for VKI-metoden.

	Nuværende VKI-analyse C25-C35	Fremtidig Reflab4-analyse C20-C40
Jordkvalitetskriterium	100 mg/kg	150 mg/kg
Afskæringskriterium	300 mg/kg	450 mg/kg

Hvis bekendtgørelsen vedtages, vil den nye analysemetode medføre, at en del analyser af specielt muldholdige jordprøver vil vise, at jorden er lettere forurenede, selv om den i virkeligheden er "ren". Dette skyldes, at metoden ikke p.t. kan korrigere for biogene kulbrinter ved analysen. Jordforureningsgruppen har i et høringssvar opfordret Miljøstyrelsen til at genoverveje analysemetoden, inden en bekendtgørelse vedtages.

Oliebranchens Miljøpulje

I Region Nordjylland er de sidste sager under Oliebranchens Miljøpulje prioriteret til undersøgelse og eventuel oprydning i 2009. Ved udgangen af 2010 vil ordningen ophøre i sin nuværende form, og Jordforureningsgruppen forventer, at hovedparten af sagerne også vil være afsluttet her. Der vil dog være et restparti af mere komplicerede sager, f.eks. sager, hvor der efterfølgende foretages monitoring.

I alt er der prioriteret ca. 1.300 nedlagte benzinsalgssteder og servicestationer i Region Nordjylland, og knap 10.000 sager på landsplan siden 1993, hvor ordningen startede.

Branchebeskrivelse for minkfarme

I 2009 er der nedsat en arbejdsgruppe under Videncenter for Jordforurening, der arbejder med en branchebeskrivelse for minkfarme.

På minkfarme har der tidligere været anvendt DDT til bekæmpelse af fluer og lopper. DDT er spredt på minkene og under og omkring burene. I enkelte tilfælde er der kendskab til, at der er "vandet" med dieselolie under burene. Branchebeskrivelsen skal kortlægge alle de kemikalier, der har været benyttet på minkfarme til bekæmpelse af lus, lopper, fluer m.m.

I henhold til jordforureningslovens § 2 stk. 2 (undtagelsesbestemmelsen) omfatter jordforureningsloven ikke jord, der er påvirket af jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v. I forbindelse med udarbejdelsen af branchebeskrivelsen skal det vurderes, om minkfarme generelt skal kortlægges på vidensniveau 1. Så længe kortlægningsspørgsmålet er uafklaret, bør kommunerne bl.a. iht. byggelovens § 14 være opmærksomme på sager med jordflytninger og ændringer af arealanvendelsen til følsom eller meget følsom anvendelse på arealer, hvor der tidligere har været minkfarme.

Frugtplantager

På frugtplantager har der gennem årene været benyttet en række pesticider. I 2009 gennemfører Region Sjælland afværgeprojekter på en række boliger, der ligger i en gammel frugtplantage. Iht. ovennævnte § 2 stk. 2 (undtagelsesbestemmelsen), har Miljøstyrelsen i dette tilfælde vurderet, at forureningen i plantagen kunne kortlægges på vidensniveau 2.

På baggrund af ovenstående gælder det ligeledes for frugtplantager, at kommunerne iht. byggelovens § 14 konkret bør vurdere, om der er behov for at udtage jordprøver i sager om jordflytning og ændring af arealanvendelsen til følsom eller meget følsom anvendelse.

Region Sjælland har med støtte fra Miljøstyrelsen igangsat et teknologiudviklingsprojekt om 1. generations sprøjtemidlers anvendelse i frugtplantager. Projektet forventes afrapporteret med udgangen af 2009. Jordforureningsgruppen i Region Nordjylland afventer denne rapport.

Kortlægning, nuancering m.m.

Har du brug for at få opdateret din viden om kortlægning på vidensniveau 1 og 2, om nuancering eller rådgivning ligger der information og pjecer på [Region Nordjyllands hjemmeside](#).

Snart vil der også ligge en ny revideret pjece om Værditabsordningen, som er udarbejdet i samarbejde med Miljøstyrelsen.

Kortlægning og EU-udbud

Iht. Strategiplan 2009 for jordforureningsområdet vil Jordforureningsgruppen fremover kortlægge et langt større antal lokaliteter pr. år. Herved er det målet at afslutte kortlægningen på vidensniveau 1 af alle lokaliteter med indsats overfor grundvand og/eller arealanvendelsen inden udgangen af 2012. Kortlægningen af de øvrige lokaliteter forventes afsluttet i 2017.

Kortlægningsopgaven omfatter de uafklarede lokaliteter, som Jordforureningsgruppen p.t. har kendskab til. Samtidig igangsættes også en nykortlægning, så kortlægningen kan føres ajour til i dag.

Jordforureningsgruppen vil løbende inddrage de berørte kommuner, og vi håber på et godt samarbejde omkring kortlægningsopgaven.

Jordforureningsgruppen forventer, at opgaven kan sendes i EU-udbud i løbet af efteråret 2009. Vi forventer, at kortlægningsopgaven opstartes i begyndelsen af 2010, og vi vil kontakte jer i takt med opstart i de enkelte kommuner.

JAR

Jordforureningsgruppen er i fuld gang med at gøre data fra ROKA klar til implementering af ROKA's afløser JAR (Jordforureningslovens Areal Register). Med indførelsen af JAR får alle mulighed for at se vores oplysninger om jordforurening i regionen. Kommunerne får også skriveadgang i JAR.

Når systemet kører, vil vi indkalde alle kommuner i Region Nordjylland til et informationsmøde/kursus om JAR, hvor der vil blive mulighed for at afprøve systemet.

Jordforureningsgruppen forventer, at JAR vil køre inden udgangen af 2009. Et uddrag af oplysningerne vil desuden kunne ses på Region Nordjyllands hjemmeside.

Region Nordjylland – Regional Udvikling

Niels Bohrs Vej 30 - 9220 Aalborg Ø

Tlf. 96 35 10 00 – Fax. 98 15 20 09

region@rn.dk - www.rn.dk/RegionalUdvikling/Jordforurening